

A-S
BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
FREDENSBORGVN. 24/26 - OSLO 1
TLF. 20 46 75

Utklipp fra:

Gudbrandsdølen og
Lillehammer Tilfuer

LILLEHAMMER

(Se baksiden!)

13. FEB. 1986

Scotts motorslede 1189 prøvekjørt på Fefor

Nærbilde av motorsleden på Vinstra. Personene på bildet er ikke identifisert, men den ene kan være Trygve Gran.

— Klart Scott ikke kunne lykkes med en motordrevet slede til sydpolen i den ekstreme kulda hans ekspedisjon møtte i Antarktis sier Sverre Anker Ousdal til Programbladet, med samme selvsikre mine som karakteriserte Roald Amundsen som han spiller i kveldens fjernsynsserie.

— Se bare hvor vanskelig det er å få startet bilen nå om dagen.

Ikke desto mindre var Scotts motorslede nøye utprøvet på forhånd, endog på Feforvannet i Fron.

I mars 1910 var Robert Scott, hans kone Kathleen og kapteinsens utvalgte menn i Gudbrandsdalen for å prøve sydpolutstyret. Motorsleder var nytt og uprøvd. For første gang skulle moderne teknikk føre mennene innover i isødet. Men de eneste "polare strøk" sledene ble testet på, var Feforvannet. Det skulle også vise seg at sledene ble en av Scotts mange usikre faktorer under kappløpet mot Sydpolen. Allerede i november 1910 gikk den første motorsleden gjennom isen og var tapt, mens de to andre brøt sammen etter bare åtte mil da ekspedisjonene fortsatte etter overvintringen på Kapp Evans.

Utprøvingen på Feforvannet

endte imidlertid strålende, tross en brukket aksel som en lokal smed måtte reparere. Nordmannen Trygve Gran, som den gangen var en ung, foretaksom gymnasiast, kom i kontakt med Robert Scott gjennom Fridtjof Nansen, som valgte ut vinterutstyret for Scott. Gran har fortalt begeistret og detaljert om oppholdet på Fefor. Lillehammeravisene hadde også reportasjer fra Scotts besøk i Fron.

— Det var med en viss forventning vi kom til Vinstra, skriver Trygve Gran. — Hadde motorsleden greidd kneiken opp til hotellet? Knapt var vi kommet ut av toget, før vi fikk den gledelige nyhet at motorsleden ikke bare hadde greidd bakkene, men at den også hadde trukket et halvt hundre bygdefolk etter seg. Fru Kathleen jublet, mens Scott tok det mer flegmatisk og sa: — For tre tusen pund bør man jo kunne vente at det lages noe brukbart.

Trygve Gran, ekteparet Scott og rittmester Isachsen, som var buden med til høyfjellshotellet, ble fraktet med hest opp til Fefor fra Vinstra. Deretter måtte de ta skiene fatt. Gran imponerte med sine skiferdigheter, mens Scott var helt ukjent med moderne stavteknikk og brukte fortsatt

én stav. (Hans ekspedisjon til sydpolen gikk endog på beina).

Alle hotellets gjester valfartet til Feforvannet for å ta vidunderet i øyesyn.

— Plutselig lød et skarpt smell, og så en hel rekke, og ut av snølaget krøp motoruhyet, skriver Gran. — Folket ropte hurra, og hadde vanskelig for å tro sine egne øyne.

Men denne oppløftede stemningen varte ikke mer enn nøyaktig et kvarter. Nettopp som det gikk mest strykende hørtes et skarpt smell og motorsleden hoppet et rykk, forteller Gran. En aksel var brukket. En smed ble varslet og fem timer senere var skaden reparert. Det videre arbeidet med sleden ga gode resultater, og Scott og hans menn mente sleden kunne trekke utrolig tyngder.

Lillehammer Tilskuer uttrykte dengang en aldri så liten skuffelse over at ikke Lillehammer ble valgt som base for den berømte Captein Robert Scott, og spurte om han ikke hadde tenkt å prøvekjøre sleden på Mjøsa også. Men Scott hadde det travelt med å komme seg videre og hadde ikke engang tid til et lite intervju med journalisten.